

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

لیکونکی: نورمن سلیمان*
ژباړه: شاه محمود "سرتیر"
۳۰ دسمبر ۲۰۲۴

افغانستان: اوس ویلای شو... وروسته ټول ضرورونه شوي دي

دا اونی، نیویارک ټایمز راپور ورکړ چې د متحده ایالاتو حکومت په افغانستان کې جگړه پیل کړه پداسې حال کې چې "د غیرقانوني ملېشو په استخدام، روزني او پیسو ورکولو کې مرسته کوي چې کورونه یې لوټ کړي او ټولې ټولني وپجاري کړي." دغو ملېشو "ملکي خلک شکنجه کړل، د تاوان لپاره یې وتښتول، په لسگونو یې د غچ اخیستنې په موخه قتل عام وکړ او ټول کلي یې وړان کړل، د افغان حکومت او د هغه د امریکایي متحدینو په وړاندې یې د یوې لسیزې څخه زیات کرکه وکړله."

د ټایمز لپاره د کابل د دفتر د یوه پخواني مشر لخوا لیکل شوي، مقاله د سرلیک لاندې خپره شوې چې پکې ویل شوي چې په افغانستان کې "د متحده ایالاتو تر ملاتړ لاندې ملیشي" "د طالبانو څخه بدتر" دي.

اوس دوی موږ ته وايي.

نوي راپور ورکولو ما د خپل کتاب War Made Invisible کې د یوه څپرکي په اړه فکر کولو ته اړ کړ چې عنوان یې "اوس ویل کېدی شي." دلته یو اقتباس دی:

*****

وخت په رسنیو او سیاست کې خورا مهم دی - او هیڅکله د جگړې په خطر کې نه وي. دا د ژورنالېستانو لپاره په بشپړ ډول ناخوښ دی چې د کلونو لپاره د جگړې کرښې ته غاړه کېږدي او بیا په پای کې راپور ورکړي، په حقیقت کې: اوس ویل کېدی شي - کلونه ډیر ناوخته.

په حقیقت کې د متحده ایالاتو ټول رسنیو تاسیساتو د ۲۰۰۱ کال د اکتوبر په لومړیو کې په افغانستان باندې د متحده ایالاتو د برید بشپړ ملاتړ وکړ. شل کاله وروسته، ډیری ورته رسنیو وویل چې جگړه له پیل څخه ناسمه او برباد وه. د ۲۰۰۳ کال د مارچ په میاشت کې د عراق د یرغل سمدلاسه وروسته، د ډیرو لږو استثنایو سره، حتی اصلي خبری سازمانونه چې ویره یا مخالفت یې څرگند کړی و، د جگړې د هڅو د ملاتړ لپاره په لیکه کې رابنکته شول. دوه لسیزې وروسته، ډیرو ورته رسنیو په عراق باندې برید د متحده ایالاتو د بهرنۍ پالیسۍ په تاریخ کې ترټولو بده تیروتنه وبلله.

مگر دا ډول جوړښت د هغه ساختماني خنډ څخه مخنیوی کوي چې په نظامي - صنعتي کمپلیکس کې د هغې د کارپوریټ میډیا او سیاسي وزرونو سره جوړ پاتې دي. جگړه دومره نورماله شوې چې تلفات یې لکه څنګه چې د خدای د عملونو په واسطه پېښ شوي، په منظمه توګه د قربانیانو پرته د قربانیانو په توګه لیدل کیږي، شاید د هغو خلکو په پرتله چې د خراب موسم پایلې یې خوروي نور نه وي.

هغه څه چې د امریکا پالیسي جوړونکي تېروتنې او تېروتنې بولي، د نورو لپاره، د ناورین او ظلمونو په څیر الفاظو سره په ډیر مناسب ډول بیان شوي. د متحده ایالاتو جنګونو غلط قضاوت ته منسوب کول - نه مخکې له مخکې نه جوړ شوی او خورا ګټور یرغل - مناسب دی، د راتلونکي ځل لپاره د غوره قضاوت کارولو لپاره د پالیسي میز ترتیب کول د دې پرځای چې په خپله خوښه په بل هیواد برید کولو فرض شوي امتیاز ننگوي.

کله چې په افغانستان کې جگړه پای ته ورسېده، د متحده ایالاتو لویې رسنۍ - وروسته له هغه چې د یرغل او بیا اشغال ملاتړ یې وکړ - په دې حساب ورک شول چې جگړه څنګه د سپینې ماڼۍ او پنټاګون لخوا په بې کفایتۍ یا فریب سره پرمخ وړل شوې. د ځینو رسنیو تحلیلونه او تبصرې ممکن یو څه سپکې ښکاري، مګر خبرې رسنیو غوره نه کړه چې په افغانستان کې د ورته جگړې لپاره خپل پخوانی ملاتړ چې اوس یې حماقت بولي.

د پښیمانی یوه بیلګه (نه ویل چې توبه یا پښیمانی) د متحده ایالاتو د لویو پانګوونو څخه د نظامي میلیارزم لپاره رامینځته شوې چې په افغانستان او عراق کې بریا ته ونه رسیده، مګر ډیر لږ شواهد شتون لري چې د تکرار اصلي اجباري اختلال د متحده ایالاتو د بهرني سیاست مشرتابه یا له مینځه وړل شوی. لوی خبرې رسنۍ، خپل سیاسي اقتصاد پرېږدی. برعکس: هغه ځواکونه چې متحده ایالات یې په ډیرو هیوادونو کې د جگړو په لیکو کې راښکته کړي دي اوس هم په بهرنیو او نظامي چارو کې خورا پراخه واک لري. د دغو ځواکونو لپاره، د وخت په تیریدو سره، د شکل بدلون اړین دی، پداسې حال کې چې د جگړې دولت حاکمیت ته دوام ورکوي.

دا حقیقت چې ستراتیژي او د مداخلې ډولونه وده کوي، په ښکاره ډول د ځمکنیو سرتیرو په پرتله په هوايي ځواک باندې د لا زیات تکیه کولو په لور، د متحده ایالاتو د اور وژني قربانیان حتی د امریکایانو سترګو ته لږ ښکاري. دا یوه ننگونه وړاندې کوي چې روان ملبارېزم ته یوه نوې کتنه وکړي او ټینګار وکړي چې د متحده ایالاتو د وسلو په بل پای کې د خلکو حقیقي پایلې د ورځې په رڼا کې ښکاره شي - او په انساني شرایطو کې جدي ونیول شي.

سره له دې چې د ۲۰۰۱ کال د سپټمبر په نیمایي کې ولسمشر جورج ډبلیو بوش ژمنه وکړه چې "نړۍ له بدکارانو څخه پاکوي" له هغه څه سره سره چې د متحده ایالاتو د واکمنو رسنیو او سیاسي مشرانو لخوا په لویه کچه د پام وړ مسلې په پام کې نیول شوي دي. هغه تاوان چې سور - سپین او نیلي ملبارېزم په نورو هیوادونو کې اخلي یوازې د اخلاقي اصولو مسله نه ده. متحده ایالات هم په خطر کې دي.

دا چې مور په یوه متقابل نړۍ کې ژوند کوو نور د بحث وړ ندي. د متحده ایالاتو د اسنتنایټوب په اړه تصورات د نړیوال اقلیم اضطراري حالت او د کووید - ۱۹ وبا لخوا په بشپړ ډول رد شوي، د ترمونیکلیر جنګ تل موجود او خرابیدو خطرونو سره. په یوه سیاره کې په ډیری لارو کې دومره ګردې، هغه څه چې شاوخوا ګرځي شاوخوا راځي.

*****

*- نورمن سلیمان د RootsAction.org ملي رییس او د عامه دقت لپاره د انسټیټیوټ اجرايوي رییس دی. د هغه وروستی کتاب، *War Made Invisible: How America Hedes the Human Toll of his Military Machine*، د نیو پریس لخوا خپور شوی.

منابع:

[Afghanistan: Now It Can Be Told . . . After All the Harm Has Been Done - CounterPunch.org](#)
[122824-Afghanistan-Now-It-Can-Be-.pdf](#)

د دسمبر ۲۷، ۲۰۲۴

نورمن سلیمان د فیسبوک تویتز ریډیټ بریښنالیک